

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve.
 Egész évre 16 k.
 Negyedévre 4 "
 Helyben házhoz hordva:
 Egész évre 20 kor.
 Negyedévre 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre 24 kor.
 Negyedévre 6 "
 Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
 napilap

Megjelenik minden nap, a hét 6. és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Széchy Dezső-u. 5.

A szerkesztőség kéziratok visszam-
 adására vagy megőrzésére nem
 vállal felelősséget.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
 hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 117. szám.

Nagy-Várad.

Szombat, 1913. május 24.

Mennyibe kerülne a világháború?

Charles Richet, a francia egyetem orvosi fakultásának híres tanára s a nemzetközi békemozgalom egyik vezére, nemrég cikket írt arról, hogyha a Balkán-krízis miatt a monarchiának háboruja támadna Szerbiával, vagy Montenegróval s ez a háború egy nagy európai konfliktust idézne fel, mibe kerülne ez Európának? A cikk a „La paix par le droit” hasábjain jelent meg, tehát a francia békeegyesület egyik organumában, de utóbb már a legkomolyabb közgazdasági lapok is foglalkoztak vele s ha adatait és számításait egyik-másik tekintetben korrigálni voltak is kénytelenek, a számítás realitását kivétel nélkül elismerték.

Richet azt mondja, hogyha komoly komplikációk lennének az érdekelt hatalmak közt, egy a hármasszövetség és a triple entente, mely egymással szembe kerülne, husz millió katonát volna kénytelen fegyverbe hívni, s ebből tíz milliót küldene a harcterre. A háború esetén mozgósítandó szárazföldi hadseregek, haditengerészet és népfelkelés révén

Németország	3.600,000
Franciaország	3.400,000
Ausztria-Magyarország	2.600,000
Olaszország	2.800,000
Anglia	1.500,000
Oroszország	7.000,000
Románia	300,000

katonát hivatna fegyverbe s ennek felét a harcterre is küldhetné. Nyilvánvaló, hogy ezek a számadatok egyes országokra nézve korrekciójára szorulnak, de csak eltulodásról lehet szó az egyes országok közt, a végső számbeli eredmény alig változnék valamit is. De még ha feltételezzük is, hogy Richet tévedett, s ahelyett a 21 millió katonára helyett, amelyet ő előbb felszámított, csak a felét, tehát 10 milliót tudnak az államok felfegyverezni, még akkor is horribilisek volnának a költségek.

Számítása szerint kellene

élelmezésre naponta 63.000.000 frank
 a lovak takarmányára 5.000.000 "
 zsoldra 21.000.000 "

Ez kitenne 89.000.000 frankot. De ezzel egy háború költségei még egyáltalán nincsenek teljesen fedezve. Ehhez az összeghez hozzá kell még számítani:

az arzenálok és kikötők munkásainak bérét és pedig egy-egy munkás napi 5 frankra számítva, ez volna naponta körülbelül 5.000.000 frank

a mobilizálás költségei és pedig 100 kilométeres átlagot véve alapul, s ezt 10 napra felosztva naponta 10.500.000 "

a munició költségei általában a gyalogságnál 12.000.000 "
 a tüzérségnél 6.000.000 "
 a haditengerészetnél 2.000.000 "

a felszerelés költségei tíznapra felosztva naponta 21.000.000 frank

a sebesültek ápolása ötszáz ezer sebesültet és beteget véve alapul 2.500,000 "

az otthon maradtak segélyezésére is kellene 34.000,000 "

s elpusztult falvak, városok hajók értéke volna átlag naponta 10.000,000 frank

Eszerint a számítás egy európai háború költségei naponta 274.500.000 koronára rugnának. Richet azt mondja, hogy a számítás reális s az árak nagyon alacsonyak s az összes angol közgazdasági szakférfiak, legutóbb a londoni Economist is, arra az eredményre jutott, hogy az európai háború, melyben a hármasszövetség és a triple entente állnának egymással szemben, legalább is 250 millió frankba kerülne naponként.

De kétségtelen, hogy a háborúnak nemcsak ezek lettek volna a költségei, mint ahogy rengeteg költségünk volt már eddig is, több mint egy milliárd, anélkül, hogy háborunk lett volna.

Nálunk folyton azzal érveltek a monarchia balkánpolitikája mellett, hogy csak ezzel a politikával lehet érdekeinket a Balkánon megvédeni, mert ez új piacokat szerez szá-

munkra, a meglévő balkáni piacok befogadóképességét növelni fogja, új export lehetőségeket teremt s hogy lehetővé teszi azoknak a kereskedelmi utaknak a kiépítését és fentartását az adriai és az aegai tengerhez, amelyekhez való jogunkat már a berlini szerződésben igyekeztünk ugyan biztosítani, amelyeket azonban a körülmények kedvezőtlenége miatt valójában megvalósítani mind a mai napig sem tudtunk.

Elismerjük, hogy ezeknek egy részét biztosítani fogjuk tudni, hogy tehát a cél egy részét el fogjuk érni, azonban kétségtelen, hogy már eddig is több kárt szenvedtek gazdasági érdekeink, mint amennyi haszonra még a legvérmesebb reménykedések mellett is egyáltalán számíthattunk.

Azt lehet mondani, hogy leszámítva a katonai felszereléssel foglalkozó gyárakat s a töltény, fegyver, a konzervgyárakat és azokat, amelyek a mozgósítás céljaira szükséges cikkeket állították elő, egész iparunk és egész kereskedelmünk borzasztóan súlyos veszteségeket szenvedett.

Nemcsak a mi háborús állapotaink miatt, hanem a Balkánon folyó háború következtében is. Mi nem számíthatunk arra, hogy nyugotra exportáljunk s nekünk a Balkán a piacunk. Nemcsak azért, mert az orrunk előtt fekszik, hanem azért, mert ugyyszólván az egyetlen irány, amelyben iparcikkeink számára piacot szerezhethünk. Nyugateurópa fejlett iparával a saját hazájában nem vehetjük fel a versenyt és csak a Balkán az, ahol ezt a siker reményével megtehetjük. Ha

Főraktár:

Nagy-Várad
 Kossuth Lajos-u.
 FEKETE SAS
 épületben.

Turul-cipő

Elsőrangú, elegáns és jutányos.

Főraktár:

Nagy-Várad
 Kossuth Lajos-u.
 FEKETE SAS
 épületben.

tehát a balkáni piacok elzáródnak előlünk, akkor az egész exportunk megbénul s ennek visszahatásaként kereskedelmünk is, iparunk is kárt szenved.

A Balkán kereskedői is ősszel és tavasszal szokták bevásárlásukat eszközölni a monarchiában, mint ahogy az egész világon szokás. De az idén, szeptember 30-án már folyt a háború s most már május van s még mindig nem lehet tudni, mikor lesz vége. Az őszi bevásárlások is, a tavasziak is elmaradtak tehát, ha nem is teljesen, de jórészt.

A cipő- és bőripar, a vas- és szerszámipar, a szövőipar, a cukoripar s a kész ruhákkal kereskedő konfekció ipar szenvedték a legnagyobb veszteségeket. Eleinte gyárosaink nem akartak mindjárt üzemkorlátozáshoz nyulni, hanem arra törekedtek, hogy azt a felesleget, melyet a Balkánon megváltozott viszonyok miatt nem tudtak elhelyezni, itthon helyezhessék el s egy vad, indokolatlan erőszakos konkurrencia fejlődött ki a hazai piacokon, amely még több kárt okozott, mint a balkáni háború. De végre is ez a verseny sem tarthatott a végtetekig s abba kellett hagyni.

Ekkor kezdődtek meg az üzemkorlátozások. Rövid idő alatt 5000 cipő és bőrgyári munkást és 8000 textilgyári munkást bocsátottak el az osztrák és a magyar gyárak s a vas, a szerszám és egyéb gyárak üzemkorlátozásai folytán még körülbelül 6000 munkás maradt kereset nélkül.

Tehát 19—20 ezer munkáscsalád nyomorusága is hozzászámítandó a balkáni konfliktus költségeihez s azt nem szabad figyelmen kívül hagyni, mikor az elmúlt hat hónap mérlegét összeállítjuk.

De nem szabad számításon kívül hagyni azt a rengeteg veszteséget, amelyet kereskedőink és gyárosaink a balkánállamokban, Bulgáriában, Szerbiában és Görögországban életbe léptetett moratorium folytán szenvedtek.

A kereskedőink és iparosaink nem tudták behajtani a Balkánon fennálló követeléseiket, sőt ezeknek jó nagy részét többé egyáltalán nem lehet majd behajtani. Sok kereskedő tönkre ment, sok elesett a háborúban s a jogbiztonság sem olyan erős ott lenni, hogy a fennálló követelések minden esetben feltétlenül behajthatók lennének. A háború és a moratoriumok váratlanul jöttek s

nagyon sok ingott meg alapjában, vagy omlott össze azok közül a hazai cégeink közül, amelyek a Balkánnal közvetlen összeköttetésben voltak.

Ha meggondoljuk, hogy minő adatokat mutatott ki Charles Richet s hogy még a legmérsékeltebb számítás szerint is naponta 20 millió koronába került volna nekünk egy háború, hogy tehát egy esetleges pár hónapig tartó háború költségeit huszonöt év alatt sem tudtuk volna kiheverni, azt kell mondanunk, hogy még olcsón kerültünk ki ebből a krizisből. De kétségtelen, hogy állami költségvetésünk egyensúlyáig is veszendőbe ment s hogy évtizedek múlva sem fogjuk ismét felesleggel zárni a költségvetést. Nagyon természetesen az igazi költségvetési és zárszámadási eredményekre gondoltunk s nem azokra az irreális költségvetésekre, amelyek az államháztartásról nem nyújtanak igaz képet, de nem is akarnak igaz képet nyújtani.

A balkáni bonyodalom

Halad a tárgyalás.

Konstantinápoly, május 23.

Londoni jelentések szerint a béketárgyalás kedvezően folyik. A portán azt hiszik, hogy előzetes béke aláírása elé immár nem gördül akadály. Az a hír, hogy a porta Bulgáriával külön békét fog kötni, teljesen valótlan.

Megegyeztek

a görögök és a szerbek.

London, május 23.

A Timesnek jelentik Szófiából: Görögország és Szerbia a Wadartól és a Pregelmától nyugatra lévő terület dolgában megegyeztek. Eszerint a görögök megkapják Szalonikit, Lorinát, Kukust, Szereszt, Drámát és Kavalát, a szerbek pedig Strymát, Okridát, Monasztirt és Perlepét.

Szerb támadás.

Szófia, május 23.]]

Monasztiri megbízható jelentések szerint a szerb katonák megtámadták Zagori falut. A falu lakosai közül néhányat megöltek.

Bolgárok és görögök harca.

Szaloniki, május 23.

Tekintettel a legutóbbi görög-bolgár incidensekre, a görög haderő parancsnoka Vuncsiszta és Koptszani között semleges zónát jelölt ki, amelyre egyik fél részéről sem léphetnek még az előrsők sem. Kedden mégis nagyobb bolgár csapat átlépett a semleges vonalon és görög területen akart berendezkedni. A görög csapatok szembe-

szállottak a bolgár támadással. Komoly harc fejlődött ki.

Bulgária készülődik.

London, május 23.

A Times jelenti Szófiából, hogy 30,000 ujone az 1913. évfolyamból, akik január óta vannak fegyverben, ma este innen utnak indul.

Szófia, május 23.

Igen sok új behívás történik, a mit a feszült helyzettel hoznak összefüggésbe, a mely Bulgária, Szerbia és Görögország között van.

Uj polgári törvénykönyv.

A magyar polgári törvény tervezete a Magyar Jogász Egyesület holnapi közgyűlésén kerül a nyilvánosság elé, ahol az igazságügyminiszter megbízásából Tóry Gusztáv államtitkár fogja a polgári törvénykönyv tervezetét a nyilvánosságnak átadni. Ugyanezen az ülésen Thirring Lajos kuriai bíró ismertetni fogja a tervezet főbb részleteit.

Justh Gyula a fuzióról.

A nyirbátori választókerületben Hrabovszky Guidó a függetlenségipárt jelöltje tegnap programbeszédet mondott. Hrabovszky támogatására megjelent a népgyűlésen Justh Gyula is Károlyi Mihály gróffal, Mezőssy Bélával és még több ellenzéki képviselővel. Justhot a debreceni állomáson nagy közönség élén a debreceni és a hajdumegyei függetlenségipárt elnöksége üdvözölte. Nyirbátorban a piacon tartották meg a népgyűlést s itt Hrabovszkyn kívül Justh Gyula és Károlyi Mihály gróf is hosszabb beszédet mondott.

Justh egyebek közt nyilatkozott a függetlenségi pártok fuziójáról is. A függetlenségi és 48-as pártok egyesülését — mondotta — én a magam részéről óhajtom és akarom. Akarom azonban a legszigorubb elvi alapon, mert nem márol-holnapra akarom létesíteni s mert nem akarom bevinni az egyesült függetlenségi és negyvennyolcas pártba a visszavonás magvát és a bomlás csiráját. Csak azért összemenni, előre tudva, hogy nézeteltérések vannak közöttünk, hogy azután a legrövidebb idő alatt hajbakapva szétváljunk, ezt a függetlenségi eszme érdekében megtenni nem szabad. Ezt a függetlenségi eszme és a függetlenségi törekvés nem bírná ki, mert egyfelől közneveltség tárgyává lennénk, másfelől elidegenitenők magunktól az ország független közvéleményét. Ma tehát úgy áll a dolog, hogy ezt elsietni nem lehet. Meg kell gondolni alaposan e kérdést és erős reményem van, hogy sikerülni is fog nekünk egyetemes programot létesíteni, s akkor az egyesülés létre fog jönni.

Károlyi Mihály gróf éles támadást intézett a kormány és a földmivélsügyi mi-

Olcsó Nyári Keztyük

kitünő tartós minőségben már
30 fillértől szerezhetők be

SAJÁT GYÁRTMÁNYU KEZTYÜK TISZTÍTÁSA 16 FILLÉR.

Fehér János

keztyüs Bámer-téri üzletében.

TELEFON 419.

niszter ellen a várpalotai birtokvásár miatt. Károlyi végül azt a reményét fejezte ki, hogy a függetlenségi pártok egyesülését sikerülni fog megvalósítani.

Camilli püspök és a moldvai csángók. A Tiszántul adott hírt arról a fölötté örvendetes tényről, hogy moldvai testvéreink, a derék csángók sorsa jobbrafordulóban van. Camilli püspöktől Jászvásár (Jassy) katolikus főpapjától tudtuk meg, hogy ma már a jászvásári szemináriumban magyarul tudó római katolikus papokat is nevelnek a csángók részére. Ezzel szemben a napokban, kedden egyik cikkünbe olyasforma állítás csuszott be, mintha Camilli püspök azt állította volna, hogy a csángóknak nem szabad magyarul gyónniok. Meg kell állapítanunk, hogy a keddi cikkbe ez az állítás csak tévedésből került bele, mert Camilli püspök éppen ellenkezőleg nyilatkozott s lapunk is annakidején az ellenkezőt írta meg, mint a mi a valóságnak csakugyan meg is felel.

A Szent László-téri villamos bódé eltávolítása.

A közlekedési szakbizottság ülése.

Fontos ügyekben tanácskozott tegnap délután Nagyvárad szépészeti és közlekedési szakbizottsága. A Szent László-téri villamos váróbódé, a Szent László-tér befásításának és a Sas kávéház előtti kiülöhelynek kérdése felett tanácskoztak.

Komlóssy József elnöklete alatt dr Adorján Emil, Schwarcz Izidor, Szabó Károly, Tátray Sándor, dr Thury László, Kőszeghy József, Rendes Vilmos, Sztarill Ferenc, Andrányi Gusztáv, Incze Lipót és Bige József jegyző voltak jelen.

A villamos bódé.

A városi mérnöki hivatal a közgyűlés tudta nélkül a Szent László-téren, a Sas kávéház előtt egy vasbeton házikót épített, villamos vasuti váróhely és villamos transformátor céljaira. A törvényhatóság azonban kifogásolta az épületet, mert elcsufítja a most már szépen rendezett teret s az építést beszüntették és utasították a városi mérnöki hivatalt, hogy tervet és költségvetést készítsen egy földalatti helyiségre, amely a villamos transformátor céljaira szolgálna.

A mérnöki hivatal előterjesztést tett, hogy a helyiség a föld alatt nem helyezhető el. Kéri hogy az épület befejezését engedélyezze a város.

A tanács az ügyet véleményezés végett áttette a szakbizottsághoz.

Schwarcz Izidor ösmeri a villamos vasutal kötött szerződést; e szerint 2 négyszögméter területet igényelhet a vasut. Az ellen, hogy a vasuti megálló és villamos transformátor kérdése együttesen oldassék meg ilyen bódéval, tiltakozik. A mostani épületet bontásák le.

Szabó Károly a régi bódét sem enge-

délyezné. A kérdéses négyszögbe a jövőben szobrot emelnek s az épület azt egyszerűen lehetetlenné tenné. Új helyet jelöljenek ki, ha mindenáron kell, a transformátor részére.

Tátray Sándor szintén a bódé ellen érvel. A vasut nem váróteremnek, hanem raktárnak használta az eddigi bódét is. Az egész épületet takarítsák el, hogy ne tegye tönkre a teret.

Rendes Vilmos szépészeti szempontból nem kifogásolja a bódét s elfogadja a mérnöki hivatal előterjesztését. Különbösen most kevesen vannak, azért ne határozzanak.

A bizottság többsége a bódé eltávolítása mellett volt.

Kőszeghy József főmérnök azonban kijelentette, hogy *határozhatnak amit akarnak*, úgy is a miniszter dönti el a kérdést. A mérnöki hivatal megfelebbezi a határozatot.

A bizottság ezután Schwarcz Izidor indítványára úgy határozott, hogy ha más helyen nem lehet, a régi helyen építsék fel a bódét, de csak a régi méretben.

A Szent László-szobor környéke.

Már a mult ülésen volt szó arról, hogy a Szent László-szobor körül alkalmazzanak-e vasrácsot. Ezuttal a mérnöki hivatal előterjesztette, hogy a szobor körül ne alkalmazzanak külső kerítést. Szép virágágygyal veszik körül a szobrot, ami igen szépen fog érvényesülni.

A szakbizottság elfogadta a főmérnök javaslatát.

A tér befásítása.

A tanács véleményt kért a szakbizottságtól, hogy a Szent László-tér közepén Mezey Mihály-utca irányában áthúzódó főutvonal két oldalt befásítsák-e. Ez által nem lenne olyan kopár a diszes tér.

A városi mérnöki hivatal ellenzi a befásítást, mert ez által veszítene a tér áttekinthetőségében.

Többen az ellenkezőt vitatták s hivatkoztak külföldi példákra.

Végre is a többség az ut két oldalának befásítását javasolja a városnak.

Kiszorítják a közönséget.

Nem zárkóznak el annak az elismerése elől, hogy a kávéházak előtti kiülöhelyek a kávéházi közönség kényelmét szolgálják s emelik a város nagyvárosias kinézetét, de e tekintetben már nagyon is túlzásba megyünk, a nagy közönség kényelmének, sőt közbiztonságának hátrányára, mikor az egész járdát elfoglalják a kávéházak s a közönséget kiszorítják a járdáról.

A Fekete Sas előtt most engedély nélkül valóságos kioszkot készítettek vasból s a járdát nemcsak elfoglalták, hanem még két végén is kapuval látták el. Csak tető kell rá s kész a teljesen elkerített kioszk. És ezt az elkerítést úgy csinálták, hogy télenyáron ott álljon.

Az engedélyért csak most folyamodnak, mikor az elkészítés már kész.

A kérvényt kiadta a tanács a szakbizottságnak a tervekkel együtt, holott már természetben is gyönyörködhetünk az önkényesen felállított ketrecben.

A szakbizottság tagjai kikeltek az ellen az eljárás ellen, s helytelenítették a kiülő helyek ilyen elfajulását s hangsúlyozták,

hogy a közönséget nem szabad így elzárni a járdától, amely a közönség közlekedésére készült.

A szakbizottság végül abban állapodott meg, hogy egy méter szabad ut hagyassék meg a közönség közlekedésére a kerítésen kívül, továbbá a bekerítést a két végén szabadon kell hagyni s a kapukat el kell távolítani.

Valószínűleg a közgyűlés erélyesebben megvédi a közönség érdekeit.

*

Ezután a várad-velencei Templom-tér szabályozását elfogadták s letárgyalták némi módosítással a gazdasági cselédlakások építésére vonatkozó szabályrendeletet.

Népegészségi kiállítás Nagyváradon

Az egészségügyi bizottság ülése

Az Alföldi Közművelődési Egyesület nagyszabású kiállítást rendez az ország több városában, amely felöleli a nép közegészségügyét. Már Veszprémben, Kolozsvárott stb. mutatta be ezen szakkiallítást, állami támogatás mellett az egyesület, közelebb Nagyváradra szándékoznak hozni a tárlatot, amelynek célja, hogy a népet megismertesse a fontosabb közegészségi követelményekkel szemlélődés útján.

A kiállítás felöleli az emberi test szerkezetét és életműködését, a táplálkozást, a ruházatot, a foglalkozásokkal járó egészségi ártalmakat. Csoportonként teszi szemlélhetővé az iparegészségügyet, a lakásügyet.

Az egyesület a kiállítás részére helyet kér a várostól, még pedig 800—1000 négyszögöl területet és világitást; kéri továbbá a nagy értéket képviselő kiállítási anyag gondozását. A kiállítás 8—10 ezer koronára rugó költségeit állami támogatással az egyesület fedezi.

A kiállítás rendezésével dr Szántó Menyhért miniszteri osztálytanácsos van megbizva. A kiállítás két hétig lesz nyitva Nagyváradon.

Nagyvárad város közegészségügyi szakbizottsága tegnap foglalkozott a kiállítás ügyével.

Dr Grósz Menyhért elnöklete alatt Rimler Károly polgármester, Gerő Armin főkapitány, dr Mayer László főorvos, Kőszeghy József főmérnök, Halász Gyula, dr Barna Armin, dr Altmann Jakab, Csanda Endre, dr Nemes Aron, dr Berkovits René, dr Molnár Imre aljegyző voltak jelen.

Nagyvárad város áttette véleményezés végett a népegészségügyi kiállításra vonatkozó, fentebb ismertetett megkeresést.

A szakbizottság javasolja, hogy a város mozdítsa elő a fontos kiállítás ügyét s mivel pedig a szükséges helyiségre nézve nem nyújt a megkeresés elég tájékoztatást, ez iránt megkeresik az egyesületet.

Ezután dr Mayer László városi főorvos jelentést tett a fertőző betegségek mostani állásáról Nagyváradon.

A fertőző betegségek a város területén örvendesen csökkentek.

Ezzel az ülés véget ért.

6 hó végéig rendkívüli leszállított árak! Elegáns kostümök 25 K-tól, divatos felöltők 18 K-tól, lüszterből 12 K-tól, szövet- és gyapju delin pongyolák 12 K-tól, mosó cretonból 6 K-tól, izléses blousok selyemből 7 K 50 f.-től, szövet- és gyapju delinből 5 K-tól, Madeira és grenadinból 3 K 80 f.-től, kintűnő aljak szövetből 7 K 50 f. től, **Gyermekruhák ugyszintén** vászonból 5 K-tól.

női- és leányka kalapok nagy választékban :-:
HEVESI „Párisi divatáruházában“
Nagyvárad (Zöldfa-utca.)

MEGSZÖKÖTT
a rendőrség fogházából.

A rendőrség fogház cellái — úgy lát-
szik — nincsenek berendezve vakmerőbb
agyafurtabb, kitamultabb jómadarak számára.
Ezt bizonyítja legalább is, hogy a rendőr-
ségi fogdából nagy előszeretettel igyekeznek
megszökni a rendőröknek régi ismerősei,
akik meglehetősen tisztában vannak a hely-
zettel. És ez az igyekvésük, mint a tegnapi
szökés is igazolja, nem is marad siker
nélkül.

Tegnap délelőtt, amikor a rendőrségi
folyosón a legtöbb ember jár, az egyik cel-
lából vakmerő módon menekült el egy
ügyes notórius, csavargó. Tólos Pálnak
hívják és nem most volt először baja a
rendőrséggel. Többször ült a különböző fog-
házakban, mint nem. A nagyváradai rend-
őröknek különösen jó ismerőse, s a rend-
őrségi fogház berendezése sem ismeretlen
előtte. Tólos Pál köröskisjenői illetőségű,
Nagyváradról ki is van tiltva, azonban nem
igen szereti a falusi levegőt, s amikor csak
lehet, visszajön a városba. Alig pár hete
szabadult a fogházból, s most ismét fel-
jelentették sikkasztásért.

A rendőrök tudták már, hogy csak
Nagyváradon kell keresni a csavargót és
rövid kutatás után tegnap reggel sikerült is
kézrekeríteni. Kihallgaták s azután lekerült
a souteren helyiségben levő fogházba. A
9. számú cellába helyezték Sztodoján János
inas mellé. A folyosón pedig egyhanguan
kopogott az örökös rendőr lépése.

Ez azonban nem zavarta Tólos Pált.
Nyugodtan spektálni kezdte a helyzetet. Né-
zegette, megkopogtatta a falakat és a kályha
mellett észrevette, hogy csak egészen vé-
kony falnak kell lenni, mögötte pedig a
kályhafűtő, melyen át könnyen ki lehet jutni
a szabadba. Csak egy kis szerenese kell
hozzá. Hamarosan munkához is látott, sze-
renesjére a kályha mögé a folyosóról nem
lehetett látni. Egy rövid negyed óra alatt
kibontotta a falat, kibujt, a kályhalyukon át
egy oldalfolyosóra került, a lépcsőn hama-
rosan felment és átkerült a városháza épü-
letének másik oldalára. Innen azután már
egész nyugodtan tovább lépett.

Valószínűleg a másik fogoly is nyomon
követte volna, azonban alig hogy elszö-
kött a cellából Tólos Pál, a másik per-
cen kinyílt az ajtó és belépett egy rendőr.
Azonnal észrevette a szökést, mozgósította
is az összes rendőröket, azonban a csavar-
gónak már csak hült helyét találták. A
rendőrség intézkedett, hogy a kibontott falat
jó erős betonfallal helyettesítsék, a megsző-
kött csavargót pedig keresik.

Tisza Budapesten. Tisza Ist-
ván gróf tegnap reggel a szatmár-
megyei Kocsordról Budapestre ér-
kezett.

..HIREK

* **Urnappja.** A katolikus egyház lé-
lekemelő nagy ünnepét: Urnappját, áhitattal
ülték meg a katolikus hivek. A székesegy-
házban óriási közönség gyűlt össze; ott vol-
tak a hatóságok képviselői, Hlatky Endre
főispánnal élükön, a katonai tisztikar, a tá-
bornokokkal; a zenekar egy diszszázaddal.
Az ünnepélyes szentmisét gróf Széchényi
Miklós v. b. t. t., megyés püspök végezte,
Fetszer Antal felsz. püspök pedig szentbe-
szédedet mondott. A borongós, kedvezőtlen idő
dacára a körmenet kijött a templomból s a
négy lombsátorhoz vonult. A körmenetet
szintén a megyés püspök vezette. Az udva-
ron felállított diszszázad a szentmise alatt s
az egyes oltároknál diszlövéseket adott. Az
isteni tisztelet alatt az állomásparancsnok
előtt a katonaság diszfelvonulást rendezett.

* **Miskolczi Ferenc dr főispán**
jubileuma. Tegnapig még nem tudták,
hogy a vármegye tisztviselői által készített
emlékalbumot mikor fogják átadni a jubiléó
főispánnak. Tegnap ebben a dologban az
alispánnal értekezlet volt, melyen véglegesen
megállapították az átadás napját és iráját.
E szerint a tisztviselők f. hó 27-én, kedden
mennek fel a főispánhoz. A tisztviselők karát
Fráter Barnabás alispán vezeti. Ugyancsak
ő fog beszédedet intézni a jubiléóhoz is. Az
üdvözlőbeszéd kíséretében fogják átnyújtani
az albumot. A tisztelgés délelőtt 11 órakor
lesz. Az értekezleten történt megállapodásról
értesítették a vidéki tisztviselőket is, akik
közül, ha nem is teljes számmal, de sokan
fognak Nagyváradra jönni, hogy részt ve-
gyenek az ünnepélyen.

* **A Tisza-szobor bizottság**
ülése. A Tisza-szobor ügye lassan bár, de
mégis közeledik megvalósulás stádiumába.
A legközelebbi fontos lépés, ami ebben a
dologban fog történi, Budapesten megy
végbe. Miskolczi Ferenc főispán ugyanis
ide hívta egybe a bizottság tagjait. A bi-
zottsági ülés június 1-én lesz. Ezen az ülés-
en fog eldőlni, hogy melyik művész pályá-
munkáját fogadják el kivitelre. A bizottság
most már csakis azokkal a művekkel fog-
lalkozik, akiket első ízben is alkalmasnak
talált.

* **A jegyzők lakbérnyugdíja.** Bi-
harvármegye törvényhatósága már korábban
kimondta, hogy az állami és megyei tisztvi-
selők nyugdíjszabályzata szerint a községi és
körjegyzőket is részesíti bizonyos kedvezmé-
nyekben. E kedvezmények legfőbb részét az
képezi, hogy a természetbeni lakás után a
jegyzőknek 600 és a megválasztott segéd-
jegyzőknek évi 300 korona lakbér nyugdíjat
állapítottak meg. A jegyzők viszont ennek
ellenében kötelesek tíz évre visszamenőleg
egy évi fizetésük 25 százalékát és 9 évről 5
százalékát befizetni a rendelkezési alap ja-

vára. Ez az összeg igen nagy, ha tekintetbe
vesszük, hogy ezt egy év leforgása alatt kö-
teles megfizetni mindenki, mert ellenkező
esetben elveszíti a kedvezményt. Megállapít-
hatjuk, hogy csak nagyon kevesen részesül-
hetnének a kedvezményben. Tegnap a jegy-
zők egyesülete kérvényt adott be a jegyzők
nyugdíj választmányához. A jegyzők arra kérik
a választmányt, hogy a visszamenőleg ese-
déses befizetést 36 havi részletben fizethes-
sék meg. A részleteket a jegyzői fizetésből
minden hónap elsején kívánják levonatni. A
kérelemmel június 17-én foglalkozik a vá-
lasztmány.

* **Csoportvezetői értekezlet.** A
Katolikus Népszövetség nagyváradai cso-
portvezetői vasárnap d. u. 5 órakor a Katho-
likus Kör könyvtári helyiségében értekezlet-
et tartanak. Az értekezlet tárgyai lesznek
többek közt: a jövő őszi munkaprogram
előkészítése, a júniális rendezése, a biztosító
osztály berendezése és szélesebb körben való
szervezése, esetleg egy népszövetségi társas-
vacsora megbeszélése, valamint a legutóbbi
értekezlet óta felgyűlt folyó ügyek elintézése.
A gyűlés tárgyainak fontosságára való te-
kintettel az igazgató kéri az összes csoport-
vezetőket a pontos megjelenésre.

* **Tartóztassanak le.** Csütörtökön
délelőtt egy régen körözött tolvaj önként je-
lentkezett a rendőrségen. Mészáros Sándor-
nak hívják és a múlt évben még a Fekete
Sas portása volt. Itt követte el a lopásokat,
mikor azonban le akarták tartóztatni, meg-
szökött. Ma azután beállított Jánosy ka-
pitányhoz és kérte, hogy tartóztassák le,
mert rendbe akar jönni a törvénnyel. El-
mondta, hogy most Temesvárott lakik, ahol
Márkus név alatt az államvasutak szolgálá-
tában állott. Jól ment dolga, menyasszonya
is van, akinek bevallotta a viselt dolgait. A
jegyese kérésére azután eljött, hogy kiállja
megérdemelt büntetését, mert jó utra akar
térni, annál inkább, mert a menyasszonya
mígígerte, hogy várni fog rá és a büntetés
kiállása után feleségül megy hozzá. Mészá-
ros-Márkus Sándort átkisérték az ügyész-
ségre.

* **A szegényügyi-bizottság ülése.**
Nagyvárad város szegényügyi-bizottsága teg-
nap délután ülést tartott dr Agoston Péter
elnöklete alatt. Az ülés elején tudomásul
vették a szegényiroda jelentését az utóbbi
négy hónapi működéséről. A nagyváradai izr.
nőgyelet kérvényt adott be a városhoz, hogy
a nőgyeletet mentse fel a mulatságok után
szegényadó alól, amelyet legujabban hozott
be a város. A tanács a kérelmet véleménye-
zés végett kiadta a szegényügyi-bizottság-
nak, amely azonban a kérelem teljesítését
nem véleményezi, mivel kivételeket nem te-
het a város, továbbá a fizetendő szegényadó
különbön is csekély és a befolyó összeg szin-
tén jótékony célra: a szegények javára lesz
fordítva. Az igazságügyminiszter az ország
különböző pontjain dologházakat szándéko-
zik felállítani. A bizottság elhatározta, mi-
szerint megkeresi a város tanácsát, hogy ir-
jon fel az igazságügyminiszterhez, s kérje,
hogy Nagyváradon is állítson fel egy ilyen

Tavaszi és nyári a legszebbek Reinnál
amerikai cipők Telefon 10-74. Rákóczi-ut.

dologházat. A szegényügyi-bizottság valószínűleg tévedésben van, mert olyan dologházat képzel, amely a munkanélküli munkásoknak nyújtanak munkaalkalmat, azonban azt hiszik, hogy az igazságügyminiszter nem a munkanélküliek, hanem bizonyos bűnösök részére akar foglalkoztató dologházakat létesíteni.

* **A berlini esküvő.** Az orosz cár tegnap délelőtt — mint Berlinből táviratozók — részt vett azon a reggelin, amelyet az orosz követség rendez a tiszteletére. A berlini rendőrség már korán reggel intézkedést tett, hogy a cár teljes biztonságban legyen. Az utvonalat detektívek csapata szállta meg. Különösen sok az orosz titkosrendőr, akik a Berlinben tartózkodó diákokat és anarchistákat figyelik. Holnap délután lesz az esküvő, amelyre már minden előkészületet megtettek. Este nagy kivilágítás lesz, mindenféle ünnepséggel tarkítva.

* **Bolondgomba a pornografiáról.** Valami „Aster” nevű vállalatnak kedve szottyant arra, hogy lefordítsa a Talmud egyes részeit. Persze, volt annyi üzleti érzéke, hogy a legkiválóbb részleteket fordította le. Mert van ám a Talmudban nem egy olyan rész, amelyet lehetetlen komolyan venni, van olyan is, amely a keresztényüldöletet melengeti és neveli és van pornografikus rész is bőven. Ezeket kisdéd eszékora kötötte és kiadta valami „Aster” nevű vállalat s az előfizetési felhívásokat szétküldte az országban.

Az Új Nagyváradnak kezébe került egy felhívása. Ijedtében rögtön jezsuitát látott s a Talmud porografikus részei miatt vitézül nekirohan a jezsuitáknak, azt mesélvén, hogy — juj! — a jezsuiták terjesztik a Talmudot és vele a porografiát. Hát ez többszörös bolondgomba.

Bolondgomba először, mert az „Aster” név alá rejtőző vállalatnak semmi köze sincs a jezsuitákhoz. Különben ettől a vállalatnál még Vaszary bibornok, hereceprimás korában megtagadta a jóváhagyást, sőt eltiltotta azt. Bolondgomba másodsor, mert a pornografia elleni harcot éppen a jezsuiták vezetik s ép elmével nem lehet róluk mondani, hogy terjesztenék azt, ami ellen irtó háborút folytatnak. Bolondgomba harmadszor azért, mert ha a jezsuiták jó könyvet akarnak a közönség kezébe adni, akkor nem a Talmudot fogják ajánlani.

Azt meghagyják szépen az Új Nagyváradnak.

* **Tien Jen Sem.** Ez a furcsa idegen cím egy kínainak a neve, aki szegény nem a legkellemesebb emlékekkel fogja elhagyni szeretett városunkat, Nagyváradot. Élénk feltűnést keltettek ezek a ferdeszemű, vigyorgó arcú, barnabőrű kínaiak, akik most sorra járnak a kávéházakat, éttermeket és az egyes váradai házakat és élénk gesztusokkal árulják érdekes faragványaik, divatbajott disztárgyaikat. Tien Jen Sem már jó néhány napja van Nagyváradon és úgy lát-

szik, egészen jól ment neki az üzlet. Tegnap este egy harmadrangu korezmában kinalgatta az áruit, amikor két részeg ember, Brok István és Vácsi János egy üres sörös üveggel fejbe vágta. A mentők beszállították a kórházba. Sebesülése szerencsére csak könnyebb természetű. A támadók ellen a rendőrség megindította az eljárást.

* **A „Photo club” kirándulása.** A nagyváradi photo club kirándulást rendez május hó 25-én vasárnap. Iránya és célja: Fényképfelvételek a Félix- és Püspök-fürdők környékén. Társas uzsona délelőtt fél 10 órakor. Induláshoz találkozás: a Pannónia előtt reggel 5 órakor. Hazaérkezés: délelőtt 11 órakor. Nagyvárad, 1913. év május hó 21-én. Az elnökség.

* **Százezer koronás család.** A budapesti államrendőrségtől érkezett körövény szerint Greiner Jakab 59 éves fakereskedő vagyoni helyzetének és hitelképességének hamis feltüntetésével fondorlatosan tévedésbe ejtette hitelezőit, s ily módon őket több 100,000 koronáig megkárosítva megszökött. Személyleírása: közepmagas termetű, hosszasan barna arcú, őszes haja, barna szemű, nagy száru, angolosan nyírott őszes bajuszu, borotvált állu, arcán szemölcs, karika lábu, hadarva beszél magyarul és németül.

* **Erdőmunkások szerencsétlensége.** Egyszerre két munkásszerencsétlenségről is kaptunk hírt. Mindakettő fatelepeken, fakitermelés közben történt. Alb Tógyer az egyik szerencsétlenül járt, aki a La Roche és Darvas cég sergesdi erdejében dolgozott. E hó 21-én az egyik gőzkocsi elütötte; szerencsére idejében félre tudott ugarni, de így is elvágódott és a bal kezén keresztülment a kocsi egyik kereke. Az ujjai összezúzódta. Sérülésével beszállították a biharmegyei kórházba. — A másik szerencsétlenség a remeci erdőben történt. Szála Mitru 21 éves erdőmunkásra egy fa rádólt és a karját törte. Beszállították a biharmegyei kórházba. Egyik szerencsétlenségért sem terhel senkit a felelősség.

* **Villamos Izsópallagáig.** A Magyar Vasut és Forgalmi Vasut Részvénytársaság tegnap érdekes beadványt nyújtott be a vármegyéhez. A részvénytársaság ugyanis arra kér engedélyt, hogy Nagyváradról kiindulóló Rontó, Kiskér, Kigyik érintésével Izsópallagáig villamos, esetleg gőzüzemű vasutat építhessen. Ha csak azt látnók szolgálalni e terv által, hogy Biharvármegye megnövekedett forgalmát kívánják a kérvényezők gyorsabban lebonyolítani, örömmel konstatálnók azt, azonban más háttére van a dolognak. Ezzel az új vonattal ugyanis utját akarják vágni a most már megvalósulás stádiumában lévő fürdői vasutnak. Ez a beadvány tulajdonképpen ellensúlyozója akar lenni annak az akciónak, mely egy bécsi pénzintézet közbenjöttével a közel jövőben megfog valósulni. A fürdői vasut ugyanis tudomásunk szerint komoly pénzalapokra van már

fektetve. Eddig finansiális oka voltak a vasut felépítésének utjában. Legutóbb, azonban hosszú tárgyalás után ezt az akadályt is leküzdötték, úgy hogy legközelebb hozzá lehet fogni az építkezéshez is. Ez esetben pedig a fent ismertetett villamos vasutra semmi szükség sincs, mert Kigyikre és Izsópallagára Nagyváradról csakugyan nem utaznak annyian, hogy abból a fenntartási költségeket is belehetne hozni.

* **A kocsitartó közönség szives figyelmét** felhívjuk ÜVEGES JÁNOS kerékgyártó munkáira Bányó-u. 9. sz. **Jutányos árak.** Meghívásra azonnal megjelennek.

x **HÁRMAS Wertheim szekrény eladó** Nagy Sándor-utca 11. sz. — **MODERN női ruhák eladók** Nagy Sándor-utca 11. sz.

Cukorkát mindig élvezettel eszem, Mert mindennap **Benedektől** veszem. Cukorka csak akkor jó, Ha **Benedektől** való.

E hóban nyílik meg **Benedek Testvérek** nagykereskedők „Cukorka Bonbonnière”-je a Bémer-téri korzón. Fűszer és csemege árúk a Zöldfa-utcai főútleben a legolcsóbb árban kaphatók. Kávé és tea különlegesség nagy választékban és olcsó árban.

Értesítés.

A „Kereskedők Magántisztviselők és Háztulajdonosok Közlönye” a külföldi nagyvárosok mintájára

ingyenes elhelyező osztályát díjtalanul

a nagyközönség rendelkezésére bocsátotta. Elhelyezést nyernek: minden szakbeli kereskedelmi alkalmazottak, hivatalnokok, könyvelők, pénztárosok, gyakornokok, gazdatisztek, házfelügyelők stb. stb. nemre való tekintet nélkül.

Az alkalmazást keresők felhivatnak, hogy naponként d. e. 11—12-ig és d. u. 3—4-ig jelentkezzenek a **Szacsavay u. 12. sz. irodában.**

x **Csödtömög eladás.** KLEIN SÁNDOR és VILMOS csödtömögéhez tartozó fiók-üzletekből az árúk u. m.: harisnyák, zsebkendők, parfümök, ernyők és fésű árúk stb. el lettek szállítva s azok rövid ideig Rákóczi-ut 18. alatt lesznek kiárusítva.

x **Tisztelettel értesítjük** a nagyra-becsült hölgyközönséget, hogy **bécsi utunkról** haza érkezünk, legújabb párizsi és bécsi modellekkel, **megtekintés végett kérjük** a nagyérd. hölgyközönség szives figyelmét, átalakítások modellek után, gyászkalapokból nagy raktár. A nagyra-becsült hölgyközönség pártfogásáért esd Kohn Eszti utóda Helén.

x **Különlegességek** érkeztek női és gyermek kalapokban **Ujhelyi Róza** női kalap üzletébe Rákóczi-ut 2. Városi bazár.

x **FELHÍVJUK** a nagyérdemű hölgyközönség szives figyelmét a **most megnyitott RÁCZ és VASS** női divatszalonban készülő eredeti **angol kosztüm és felöltőkre** Mérsékelt árak. **Nagy Sándor-u. 17.**

x **Elsőrendű** uri-, női- és papi szabóság a Rákóczi-uton, bel- és külföldi szövetkülönlegességek, a melyekből rendkívül kedvezményes árban készítenk bármilyen ruhadarabokat mindég a legutolsó divat szerint. Elvállalunk costumök készítését már harminc koronától kezdve Szives megkereséseket kérnek Biró László és Társa uri-, női- és papi-szabók Rákóczi-ut 23. Telefon 832.

x **Új fakereskedés.** 2 kor. 20 fillér 100 kiló kiszáritott, fűrészelt aprított bükkfa házhoz szállítással. Iroda: Atlasz József Várház-u. 31/b

HERBST

Arany-, ezüst-
ékszer és óra
: áruhaza :

NAGYVÁRAD, Fő-utca, Rákóczi-ut 1. sz.

Guttman-ház (Barna Jenő női divatüzlete mellett)

Mai naptól kezdve vásárolhatni:

Aranyláncok, nyak-
láncok 10, 12, 14 kor.
Gyűrűk 4, 5, 8, 10 kor.
Fülbevalók 2, 3, 4, 6, 8 kor.
Karikagyűrű 5, 6, 8 kor.
Acélórák 4, 5, 6 kor.
Ezüst óra 7, 8, 10 kor.
Arany női óra 20, 25, 30 kor.
Férfi aranyóra 35, 40, 50 kor.

Ingaóra 10, 12, 15 kor.
Ébresztőórák 2, 50, 3, 4 kor.
Valódi ezüst kés és villa 6 pár
18—14 kor.
Órajavítás 1 koronától kezdve.
Ékszerjavítások és átalakítások
olcsón eszközölteknél.
Szemüvegek beteg szemekhez or-
vosi-recept nélkül kaphatók.

OCCASSIO ELADÁS a tavaszi idényre

Tátray Gusztáv
kézimunka üzletében

Rákóczi-ut 4.

Telefon 783. :: Telefon 783.

* **Téli ruhákat** u. m. bundák, szőrme és plüs kabátokat, szőnyeget stb. nyári gondozásra elvállalunk felelősség mellett javítással együtt *Hatvány* és *Szentmiklósy* szücsök, Nagy Sándor-u. 1.

x **Modern fényképészet.** Fővárosi mintára berendezett modern fényképészeti műtermem f. é május 1-től *Szent János-utca 3. szám* alá helyezem át Felvételek jutányos árban egész nap és este 9 óráig villanyfény mellett is eszközöltek. Külön *nagyítási műtermet* is rendeztem be, hol életnagyságu képek 7 koronától kezdve megrendelhetők. Minden egyes kép tökéletességeért felelősséget vállalok. Célom ez által kizárni azokat a silány produktumokat városunkból, melyeket a nagy közönség *utánvételes megrendelés* útján kénytelen elfogadni. Nyers nagyításokat amatőrök és szakemberek részére nagy árkedvezményben készítek. Tisztelettel *Szabó Dénes* fényképész.

Elsőrendű modern hölgyfodrászterem a

Rammingeré

színházi és hölgyfodrász

szemben a színházzal.

Telefon 1076.

Telefon 1076.

x **Utások,** Félix- és Püspökfürdőbe menni szándékozók figyelmébe ajánljuk Serác Aurél sörsarokát (Váradiencei állomásnál) hol a közönség kényelmére modern nyári fedett terraszok állanak rendelkezésre, amelyekben naponta frissen csapolt Dréher-sör és dupla maláta sör, kitűnő borok, izletes hideg és meleg ételek kaphatók.

* **Kossuth-utca 6. sz. ház** emeletén a Körös felőli oldalon modern háromszobás lakás melletk helyiségekkel november 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata

Nagyvárad, Bazár épület,
színház oldal.

Telefon 525.

Telefon 525.

x A június 1-én esedékes 4% os magyar korona járadék szelvényeit már május 20-tól kezdve **költségmentesen** beváltja az **Egyesült Biharmegyei kereskedelmi bank** és **Központi tkp. rt.** Nagyvárad, Bémer-tér.

Alulírott ezúton hozom a t. c. közönség szives tudomására, hogy boldogult édesatyám **cégfőnöki műtermét**, melyet eddig is vezettem

DIÓSY SOMA

cég alatt tovább fogom vezetni. Kérem a t. közönséget sziveskedjenek nagybecsű bizalmukkal a jövőben is megítélni és előre is biztosítani a legpontosabb és legjutányosabb kiszolgálásról. Tisztelettel

DIÓSY MIHÁLY.

Telefon 839.

(Rosenzweig mider-gyáros mellett.)

* **Ingyen eladás.** Nagyteleky-utca 31.

ezám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

x **Zombor Sándor** sebész-orvosi műszer, kötszer és testgyenesítő gépek készítője. Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villanyerőre berendezett műhelyében készít mindenféle fémcsiszolást, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos-árban, levelekre válaszol.

x **A városban** számtalan esetben lehet csoportosulásokot látni, amint a hölgyek tanácskoznak egymás között azon a hallatlan olcsó árban forgalomba hozott **harisnya és keztü cikkek**en, amit **Ungerleider Salamon** harisnya és keztü áruháza árusít Nagy-Váradon, Szent János-utca 4. sz. alatt.

x **Az „Erdélyi Kereskedelmi és Automobilforgalmi r.-t.”** itteni fiókja június hó 1-én *Körház-utca 6. sz.* alatt modernül berendezett, ujjonnan épülő GARAGE ÉS JAVITÓMŰHELYT nyit meg. A garage és javítóműhely felszerelése és kiállítása minden követelményeknek megfelelő lesz. A társaság eme új vállalkozása automobili tá körökben általános meglepedést kelt, annál is inkább mivel Nagyváradon és az egész megyében ily szakszerűen berendezett garage és javítóműhely az autotulajdonosok között régen érzelt közsücséget pótol.

x **Meglesz az örök béke** a háznál, ha a gyermekeknek játékokat, a hölgyeknek ridicült, az uraknak nyakkendőt és sétatatot a **Párizsi bazárban** a Sas alatt vásárolunk, hol nem selejtes, nem parti hanem szép és új olcsó áruk kaphatók.

x **Két jogász sétál a városban**, szemben találják magokat egy régi ismerősükkal Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhet be mindenki *Nagy Sándor* férfi divatruha kereskedésében a *Zöldfa-utcán*, passagé-ka pu mellett

x **Hölgyek figyelmébe!** Schmidt női fodrásznál — Rákóczi-ut 5. sz. alatt készülnek a legelegánsabb divatfrizurák — továbbá valódi prima hajból mindennemű hajmunkák — u. m. parókkák, transzformatiók már 60 K-tól feljebb, divatbandó, hullámrész stb. Lemoshatatlan hajfestés, ondulatió, hajmosás manicür. Telefon 11—98.

x **Ridzyk József** épület- és műlakatos Nagy-Várad Rákóczi-ut 20. (Lévai M.-féle házban.) Javítások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a leggyorsabbtól a lepedisesebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szegceselt vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok, tűzmentes vasajtók, sirkerítések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev-lap hívásra azonnal megjelenek.

* **Naponta friss Cseresznye!** Ószibarack! Idei termésü ausztráliai fajalmák. Kiváló finom fajorok, jégbehűtött kőbányai szalon és maláta sörök. **MERTZ NÁNDOR** csemege üzletében, Körös-utca. Telefon 448 sz.

* **Hölgyek** szives figyelmébe ajánlom női-kalap különlegességi üzleteme. Bécsben és Budapesten a legelső szalonokban működtem. Mély tisztelettel *Braun Margit* Rimanoézy-u. 1.

Olcsó gyógykurák itthon.

Asthma, köszvény, vesebajok gyógyítása **fénysugaras** fürdővel. Lélgzési bajok, tüdő, gége-hurut ellen. **Belégzési s süritett levegőjü** (pneumatikus) kamrák

Nem kell okvetlen gyógyfürdőbe utazni, mert Nagyváradon is tarthatók gyógykurák.

Dr Rácz Ödön sanatóriumában

Szilágyi Dezső-u. 7. Telefon 639. Bejáróknak egész nap nyitva. Benlakóknak olcsó pensio.

Valódi **Chassala szandálok**, amerikai **tennis cipők** és szabadalmazott **tennis ingek** kizárólag

REICHARD áruháza

cégnél kaphatók.

x **A feministák kiegyeztek Lukácssal**, mert javaslatát elfogadták, hogy választójog helyett ma már oly híressé vált és nélkülözhetetlen *Mlle Juliette* fűzőt kapnak. Állandó nagy raktár angol és francia fűzők, haskötők, melltartók, egyenesstartók és fűzővédőkben. Nagyvárad, Színház-u. 4. Emke melletti fűző terem.

x **Tisztelettel értesitem** a nagyérdemű vevő közönséget, hogy cipő, kalap és uri-divat üzletemet Bémer-térről Szt. János-utca 3. szám alá Kis pipa vendéglő mellé helyeztem át. Finom férfi és fiu szalmakalapok, szandálok, cipők a legolcsóbb árban kaphatók. Állandó parthie vételek. Tisztelettel *Fekete Jenő*.

TÓTH JÓZSEF

épület és műbutor asztalos Nagyvárad,
Szilágyi Dezső-utca 12. Lakatos-ház.

A legjutányosabb árszámítás mellett készít mindennemű épület portál és műbutorasztalos munkákat, valamint javításokat a legizlésesebb kivitelen.

Tervek- és költségvetésekkel díjtalanul szolgálók.

x **Új női tambura zenekar a Korona kávéházban.** *Koczkás József* és *Rücskös Jozso* közkedvelt karmesterek vezetése alatt elsőrangú erőkből összeállított új női tambura zenekar ma és minden nap hangversenyez a legújabb zene és ének-számokból, a társulat tagjai, Kovács Ilona sansonett, Szallai Böske kuplé, Péchi Margit népdal, Balázs Manci nemzetközi énekesnők és Böszörményi Béla baritonista és jellemkomikus, a társulat magán-számokkal működik, mondanunk se kell, hogy a Korona kávéház estélyei iránt a legmesszebbmenő közérdeklődés mutatkozik

x **Szülők figyelmébe!** Bérma és áldozó ruhák legnagyobb választékban *Hevesi „Párisi divatáruházában”* Nagyvárad, (Zöldfa-utca.)

SZÍNHÁZ

...
Heti műsor:

Szombat: Györgyike drága gyermek.
(Varsányi Irén vendégjátéka.)

Vasárnap délután: Faun: este: Tanitónó
(Varsányi Irén vendégjátéka.)

A csitri. *Varsányi Irén* első vendégfelleptére megtelt a színház bérletiszűnetben is. Volt taps és kihívás bőven, amint hogy az *Varsányi Irén*nél, a *Vigszínház* egyik erősségénél egészen természetes is. Ha nem is volt mindenben meglepően új s nem is volt talán mindenben egyező a szerep az ő egyéniségével: annyi bizonyos, hogy kiváló alakítást nyújtott. Közvetlen, keresetlen elő-

adásmodora mindig megtalálta a művészi hatás eszközeit, bár ez a hatás talán még nagyobb lett volna, ha a naiv szerepet nem vonja át Varsányi Irén kissé tulságosan komoly árnyalattal. Kissé idősebbé tette a Csitrit 16 évesnél; már pedig 20 éves csitrit elképzelni bajos. Az itteni szereplők általában nem maradtak el a vendégművésznő mögött; alakításaikat ismeri és méltányolta a közönség már A csitri tavalyi előadása alkalmával. Új volt köztük Tompa Aleideje: kacagató maszka s kivált a II. felvonásban pompás komikus játéka megérdemelte a viharos tapsokat.

REPORTÁZS

A Szatmári TVE és a NAC versenye.

— Eredmény 11:0 a NAC javára. —

Kora tavasztól robotolja a NAC a versenyeket. Ha a meccsek statisztikáját nézzük, azok több mint háromnegyedét az ő nevére kell írunk. Egymaga többet játszott, mint az összes egyletek együttvéve. Nemcsak nagy szorgalomról és akció képességről tanuskodik ez, hanem lelemény és ügyességéről is a program összeállítására és a versenyek rendezése körül.

E nagy munkának, mely jellemzi első csapatunk ambícióját, jó eredménye a NAC játékos képességének emelkedése, technikájának tökéletesedése, hogy nagy közönséget nevelt a football sportnak.

Az Urnapra is a NAC elgítette ki a sportkedvelők igényeit; megnyervén a Szatmári Torna és Vivó Club csapatát, mely a kerület ungvári alosztályában jó helyet biztosított magának.

A szatmári fiúk izléses új dresszükben és sima, fair játékkal rokonszenvet ébreszttek, de még nem nőttek bele abba a szerepbe, hogy a NAC-al megküzdhessenek.

A játék elején még elég ügyesen mozogtak, volt pár kedvező momentumuk, de később csüggedten vonták be a vitorlákat s átengedték magukat sorsuknak. Eleinte úgy látszott, hogy erős lesz a harc, mert Obláth goalja után ők is lerohantak s éles lövést tettek a kapuba, de az erős shuttot a kis Jakobovits felfogta. Mihelyt azonban a NAC az első goal izét megérezte a szatmáriak térfalán táborútve, ostrom alá veszi a kaput s a különben sem elsőrangú kapus 5 goalt kénytelen beengedni e hálóba.

A kopottak után még egy-két erőltet kísérletet tesznek a szatmáriak a NAC kapu felé, de a félelmes Kueserától mozdulni sem tudnak.

A végén már humorossá válik a helyzet, Straszernek derogál a leszerelt ellenfél kapujára löni s hátra húzódik hátvédnek, az athléta alaku Kuesera viszont felmegy a csatársorba s fürgén ostromolja az ellenfél kapuját, melybe óriási derűtség közben 2 goalt is belő. A goal lavina végre a 11-nél állapodik meg.

A második játék időben Horváth Pista, aki debreceni virtusáról nem tud lemondani kínos jelenetet csinált egy szatmári csatár lerugasával, ki a lökés folytán, sokáig eszméletlenül feküdt a pályán.

A mérkőzést Schlézinger I. vezette elég türethősen.

A főverseny előtt a NAC II. játszott az Egyetértéssel, melynek soraiban sok tartalék játékos volt s így 5:0 arányban vereséget szenvedett a megjavult NAC II-től.

Az aradi TE Nagyváradon.

Holnap, vasárnap ismét igen érdekes vendége lesz a NAC-nak, mely tartalmas tavaszi programjába beillette a szomszéd Arad város jelenleg legerősebb csapatával az Aradi TE-vel való mérkőzést is. A kitűnő aradi csapat az ATE és a vele fuzionált ATK legerősebb játékosaiából alakult, úgy hogy szinte Arad város válogatott csapatának lehet tartani.

Az aradiak délután 4 órakor érkeznek s a mérkőzés 5 órakor kezdődik Nagy Lajos kolozsvári szövetségi bíró vezetése alatt.

Törekvés—DKSE. A kitűnő debreceni csapat a DKSE holnap vasárnap délután a nagyváradai Törekvés vendége lesz, melylyel a tavaszi bajnoki mérkőzést fogja lejátszani. Az érdekes bajnoki mérkőzés Horváth Ferenc (NAC) szövetségi bíró vezetése alatt délután 3 órai kezdettel a Rhédey-kerti Sport-téren fog lefolyni.

ZENE-ÉS MŰVÉSZET

Ének- és zenevizsgálat az Immaculata zárdában.

Nagyszámu és előkelő közönség jelenlétében tartották meg tegnap ének- és zenevizsgálatukat az Immaculata zárdá növendékei. A közönség soraiban ott voltak: dr. Bundala Mihály és dr. Vucskics Gyula kanonokok, Draveczky Zsigmond, Debreczeni Kálmán, Gálffy Sándor, Beleznay Antal, Réz Mihály és még számosan.

A program élénk és változatos volt. Kontor Elek: *Téged Anyánkat* című énekével nyitotta meg az ünnepélyt az óvónőképző int. növendékei. Majd Weber: *Büvös vadászának* nyitányát adta elő az óvónőképző int. zenekara. Zongorán kísérte Amberboy Amália, Ledvák Irén és Niefergall Gizella ó. k. n. A precíz előadás nagy hatást tett.

M. Weber: *Aufforderung zum Tanz* című művét: Hoffstetter Margit, Jancsó Mariska ó. k. n., Toperczer Anna polg. isk. IV. o. n. és Papp Erzsébet tk. II. o. n. adták elő ügyesen.

Igen sikerült a következő szám is: I. Ascher: *Galopp de Bravoure*, 2 zongorán 8 kézre: Bakats Klára, Träger Anna p. IV. o. n.; Thomas Irma, Sándor Stefánia p. III. o. n. mutatatták be kiváló sikerrel. Igen jó hangnuk bizonyult a Hunyady Margit, aki *Errico-Pinsutti*: Az imakönyv című művét énekelte rendkívüli sikerrel. Hegedűn kísérte Neugebauer Margit ó. k. n., zongorán kísérte Laszcsik E. k. int. tanár, aki a szöveget is fordította olaszról. Azután melodráma következett:

Vendéghegyi Ábrányi: *Vándormadár* című melodramája. Kálló Rózsi p. IV. o. n. adta elő, zongorán kísérte Lampercht Mici zenetanítónő, hegedűn: Neugebauer Margit ó. k. n. Ez a szám is rendkívül tetszett.

Tito Mattei, *Valse* brillant című szerzeményét 2 zongorán 8 kézre Kuhajda Erzsébet t. k. I. o. n., Kőszeghy Lenke, Hankovits Lili és Auer Irma p. IV. o. n. mutatták be nagy hatással.

Kossovits L.: *„Erzsébetteri veretek“* című dalával a polgári iskola III—IV. oszt. növendékei Lamprécht Mici zenetanítónő zongorakísérete mellett igen nagy tetszést keltek.

Majd Andre: *„Krausköpfehen“* Mazurkáját játszotta el az óvónőképző intézeti zenekara; 2 zongorán kísérték Soltész Erzsike, Auer Irma, Kőszeghy Lenke p. IV. o. n. és Porga Mária p. III. o. n.

Valóságos meglepetés számba ment a kis Óváry Magda fellépése. Hetényi „Patkány nótá“ kuplét énekelte el korát messze felülhaladó pompás előadással és a mi fő: megkapóan szép hanggal. Mintha egy új Fényes Annuskát fedezett volna fel a közönség, olyan viharos ovációk jutalmazták a rendkívül sikerült előadást. Annyi bizonyos, hogy Óváry Magduska született tehetség, a kinek fejlődése elé legszebb reményekkel lehet tekinteni. Zongorán Hankovits Lili kísérte igen ügyesen.

Igen sikerült a következő két szám is: Jules Schulhoff mazurkáját zongorán 8 kézre: Horváth Irén, Auer Irma, Kőszeghy Lenke p. IV. o. n. Kuhajda Erzsébet t. k. J. o. n.

M. Moszkovszky szerenáját pedig ugyan ezek zongorán 8 kézre: Toperczer Anna, Hankovits Lili, Auer Irma p. IV. o. n. Kuhajda Erzsébet t. k. I. o. n. adták elő.

Befejezte az ünnepélyt Liszt Rákóczi-indulója, melyet Hankovits Lili, Toperczer Anna polg. IV. o. n., Hoffstetter Margit és Jancsó Mariska ó. k. int. n. zongora kísérete mellett az óvónőképző zenekara játszott el, a szépen sikerült ünnepély méltó befejezésül.

Az ünnepély szép sikere elsősorban az Immaculata-zárda jeles zenetanárnőjének, Lamprécht Micinek köszönhető, ki kiváló tudással és buzgósággal igazán szép és minden elismerésre méltó jeles eredményt tudott elérni növendékeivel s ezzel is hozzájárul az Immaculata-zárda régi jó hírnevének növeléséhez.

EGYESÜLETEK

A protestáns jótékonyegyesület közgyűlése. A nagyváradai protestáns jótékony egyesület május hó 25-én délután 5 órakor, a ref. tanítónőképző intézet diszermében évi közgyűlést tartja. Ez alkalommal a választmány előterjesztését a múlt évi megvizsgált számadásokról és a folyó évi költségvetést valamint az esetleges indítványokat tárgyalják.

TÁNÜGY

A bihariószegi ref. tanítóegyesület a „Biharmegyei Tanítók Háza“ javára 1913. évi június hó 1-én, a Sas vendéglő nyári helyiségében táncmulatságot rendez. Beléptidj; Személyjegy 2 korona, családjegy 5 korona. Kezdeté este 8 órakor. A mulatság iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A tanítók fizetésrendezése. A hivatalos lap csütörtöki száma közli a szentesített 1913. évi XV. törvényeket az állami elemi népiskolai tanítók illetményeinek rendezéséről. A törvény visszamenőleg 1913. január 1-től lép hatályba.

Regénycsarnok.

AZ ELHAGYOTT RÓMA.

Történeti elbeszélés.
Irtta Dús László.

— Paola Colonna!
Egyszerre világos lett előtte Andrea Pisano árulása, véghetetlen düh szállotta meg szívét, vére elöntötte agyát, Pisánora akart rohanni, hogy megfojtsa, a körülötte álló örök tartották vissza, lefogván mind a két karját.

A bírák a leány arcának felismerése folytán megrendülve néztek össze. Giovanni Sciarra Colonna bíboros, aki a bírák között volt, megdöbbenve nézett a vádlottra és Pisánora, tekintete egyikről a másikra nézedezett, mintha megértette volna most már Paola bejegyzését a házasságba.

Már előzőleg felismerte Paola fejszobrát, de a nőt nem akarta bele keverni ebbe a szörnyű bünperbe, azért nem fedezte fel Andrea Pisano — általa jámbornak hitt — csalását, most azonban Gaetano által fel lőn fedezve és ki lett mondva a Paola neve, oda szólott az elnökhöz:

— Bizonyára Paola hugom fejszobra ez!
Andrea Pisano el lőn távolítva, visszamaradt a bírák előtt Giotto di Bondone és Pietro Gaetano.

Melyik hát a csábító?
Gentilis di Monteflorum intett, egyszerre szétvált a tömeg, az így keletkezett uton egy tetőtől-talpig feketébe öltözött és gyászfiatollyal letakart nőalak lépegetett elő két franciskánus által támogatva.

A nő hátra tolta fátyolát, mely alól előtűnt halvány, szevedő arca, beesett, fénytelen szemei a kialvó mécs világát tüntették elő, karjai erőltlenül hullottak két oldalára. Giotta di Bondona ahogy meglátta őt, felkiáltott.

— Cencia!
A nő feléje fordította arcát és nyomban észrevehető volt, hogy felismerte a festőt, mert egész testében megvonaglott.

— Legmagasabban álló bírák! — mondotta Cencia halkán, — ez az ember nem volt a csábító! a nevét nem tudom! — és rámutatott Giottóra.

A vádoló bíboros ezt kérdezte a nőtől.
(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI
PÓSTÁJA.

K. G. Élesd. Az »Élet«-et kedvezményesen áron rendelhetik meg vidéki előfizetőink is. Szíveskedjék kiadóhivatalunkhoz a megfelelő összegű előfizetési díjat beküldeni s jelezni, mely időpontból kívánja az »Élet«-et? — Az a sajtóhiba minket is bosszantott. Persze hogy nem almabort készítünk az Aetnán termett szőlőléből, hanem aetnabort, — de hát a szedő nem ismeri ezt a nemes italt. Nem küldhetne nekik mutatványt belőle legalább — egy hektóval? Akkor talán jól szednék. Üdvözlét és köszönetet a gyönyörű képes lapokért.

E. A. Tenkegörbed. Az ilyen tudósítást azonnal kell küldeni, nem lehet vele három napot várni. Ami szerdán történik, erről csütörtökön kell tudósítást hozni egy napilapnak, nem lehet vele szombatig várni. Mintán lapunk már csütörtökön referált a görbedi bérmlásról, — elkésett tudósítását nem közölhetjük, kár érte, mert jól volt megírva, köszönet a jóakaratóért.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

TÁVIRÁTOK

Lázadó francia katonák.

Páris, május 23.

A 125. gyalogezredben újabb lázadás ütött ki. Egy kürtöst abban a pillanatban ütött le egy őrnagy, amikor jelt akart adni a lázadásra. A katonák megkerítették a lőporos kamarát. Rendet csak szuronyok használatával lehetett csinálni.

Tanácskozás Berlinben.

Berlin, május 23.

A tegnapi udvart ebéd előtt Bethmann-Hollweg birodalmi kancellár Göschel Edvárd lord angol nagykövettel, az ebéd után pedig a uagykövet Jagov külügyi államtitkárral tanácskozott.

NEM MESE!

Ha pattanása vagy szeplője a mi «Hez» CSODA szappanunktól el nem múlik, úgy pénzt kötelesek vagyunk visszaadni. 1 drb. «Hez» csodaszappan 2 kor. 50 fill., 3 drb. «Hez» csodaszappan 7 korona. Használati utasítás hozzájár. A pénz előzetes beki. ldésénél portó 30 fill., utánvételes küldésnél portó 84 fillér. Diszkrétan küldi: «Hez» illatszertár Budapest, VIII. Losonci utca 13. Nagy árjegyzékünk ingyen és bérmentve.

Kiadó lakások.

A Szacsavay-utca 18. sz. és a Smetka Gyógy-utca 1. szám alatt ujonnan épült emeletes házakban több két-, három szoba, előszoba, alkov, fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló földszinti és emeletes utcai és udvari lakások, továbbá műhelyre alkalmas helyiségek azonnal olcsón kiadók. Ugyancsak kiadó a Kollósvári utcán lévő volt baptista imaház és a Petőfi-utczában 1 szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló udvari lakás. Értkezni

Pallay Lajos nagyváradai ügyvéd irodájában Szaniszló-utca.

Hímzés, Csipke áruk

Nagy mennyiségben érkeztek; igen olcsó árakban lesz eladva.

Méterje 2 fillértől feljebb.

Nyári kezttyű párja 36 fill.

1000 drb. férfiling linora 194 f.

Harisnya és zsebkendő mindenárban.

Rákóci-ut 14. volt Apolló mellett.

Telefon 12-64.

ÉHÍK ANTAL

épület- és díszmű bútortasztalos

Sánc-utca a kala gyár épületében.

Allandóan raktáron tart saját készítményű modern bútorokat, háló-szoba és ebédlő-szoba berendezéseket stb. Ugyanott félig használt bútorok is kaphatók.

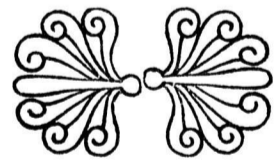
Telefon 12-64.

Vigadó
mozgóban

HUNYADI EMIL
a Steinhardt-mulató
közkedvelt komikusa

f. hó 21-től
26-ig

minden esti előadáson
fellép,
új kuplékat énekel.

Az este 9 órakor kezdődő
előadás

csak telnőtteknek

NYÍLYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és
gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet fű gönyök, bútor szövetek, papi és egyszerű ruhák vegyileg tisztítatnak.

Gyar: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

Meglepő ujdonság!

FACIMBALOM

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A Facimbalom 15 különböző nagyságban összehangolt fadarabokból áll és a mellékelt vezérlékkel (ugy mint a cimbalom) lesz játszva. Ára verőkével, tokkal és mesés ajándékkal csak 6 korona.

Wagner a „HANGSZER-KIRÁLY“
országjárta elismert elsőrendű hangszerárúházaiban
Budapest, József-körut 15.

Fényképes árjegyzék ingyen. — ÖVÁS: Figyeljen jól a pontos címre és házszámra.

Sürgős figyelmeztetés!

A fiktív közönséggel van szerencsénk tudatni, hogy az összes illatszert, piperesszappant, arckrémeket, általában valamennyi kozmetikai és háztartási cikkekéről szóló kimerítő 24 oldalas értesítőnk újabb kiadása már megjelent; kérjük megfizetni. Ingyenes bérmentve küldi szét a „Hez“ illatszertár vezetője. Budapest, VIII., Losonci-utca 13.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár R.-T. Nagyvárad, Bémer-tér.

Tűz- és betörésmentes
pénztárszekrények (safes) bérbeadása.

Ujjonnan épült intézeti helyiségünkben létesített safe-deposit osztályunkban különféle nagyságu pénztárszekrények (safes) csekély díj ellenében bérelhetők.

Ezen pénztárszekrényekben a bérlő fél értéktárgyait saját zárja alatt, önmaga kezelheti és ezeknek megőrzésére a legmesszebbmenő biztonságot és kényelmet találja.

Safe-deposit helyiségünket az érdeklődőknek készséggel bemutatjuk és részletes felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár R.-T.

FONTOS!

«HEZ» kölnivíz 1 üveg 50 fillér, 3 üveg 1 kor. 30 fill.
«HEZ» kölnivíz fél liter 3 kor. «HEZ» kölnivíz 1 liter 5 kor. 50 fill. «HEZ» kölnivíz szappan 1 drb. 60 fill. 3 drb. 1 kor. 60 fill. A minőség elsőrendű voltáért felelősséget vállalunk. Küldi: «HEZ» illatszertár Budapest, VIII. Losonci-utca 13. Nagy árjegyzékünk ingyen és bérmentve.

Orvosilag több száz esetben ajánlva.

10-39. Telefon 10-39.

KEPES ELEK

orvosi kötszerész üzlete Nagy-Várad, «Sas-passage» átjáró.

Ajánlja saját készítményű

sérvkötőit,

szuszpenzoriumok fecskendők és betegápolási cikkeket, u. m. egyenestartók, haskötők, ágytájak, bidög,

anatómiai

sérvkötők,

a melyek a sérvet állandóan visszatartják, műlábak és művégtagok, támgépek, gummi cikkek, harisnyák stb. és a még fel nem sorolható cikkek. Külön próbaterem női és férfi kiszolgálására.

Óriási nagyraktár. Tisztviselők és iparosoknak árengedmény.

Legjobb és legizletesebb

csemege különlegességek,
legelsőbb rendű fűszerárak

előnyös árakban csak

Özv. Kádár Jánosné

elsőrangú fűszer- és csemege kereskedésében szerezhethők be.

Parfumerie „HEZ“ illatszertár.

BUDAPEST, VIII. Losonci-utca 13. sz.

Reklámunk óriási eredménye újabb reklámakelörra ösztönöz, melynek nyomán tisztelt közönségünknek még nagyobb és szembezőköbb előnyöket biztosítunk.

Ujabb előnyajánlatunk:

1 csoport 2 korona 50 fillér (19 drb.)

1 drb. üvegtégely francia arc- és kézfinomító
1 drb. francia szappan (bármely illatban)
1 üveg francia parfüm (bármely illatban)
1 üveg francia brillantin (bármely illatban)
1 könyv (60 lap) angol pouderpapír
1 csomag dr Heider-féle fogpor
1 drb. francia fogkefe (csontnyéllel)
1 csomag amerikai Shampoo hajmosópor
1 üveg valódi Johann Mária Farina kölnivíz
10 drb. szekrény- és ruhaillatosító (francia Sachet-lap)
Összesen 19 drb. 2 korona 50 fillérért.

Szállítások naponta eszközöltetnek. Szétküldés: biztos postakézbesítés érdekében vagy úrvét mellett, minek költsége 84 fillér, vagy a pénz előleges beküldése ellenében, a mely esetben a 2 kor. 50 fillér vételárhoz 72 fillér csatolandó. Csomagolási költséget nem számítunk. Tizenhat oldalas illatszertár és háztartási értesítőnk kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

A

jó bornak

nem kell czégér

mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult ujonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kitértő saját termésű borai, előzékeny kiszolgálás, szolid polgári árak. Abonensek naponta felvételnek.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csak ez a valódi

kölnivíz, kölnivíz-pouder és kölnivíz-szappan.

Kapható drogériákban gyógyszerárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölnivíz-szappant, kölnivíz-pudert és kölnivíz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az ön lakhelyen, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

Holczer Emil Zoltán, Budapest, VIII. ker., Szigetvári-u. 16. szám

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhethők be az **eredeti minőség.**

Vas és rézbutorok

mai naptól kezdve igen jutányos árban kaphatók a Rákóczi-ut 13. sz. alatti gyári raktárban.

Melocco Péter cementárugyár és építés vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyvárad, Szőlős-u. 16.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt:

Szabadalmazott géppel gyártott karmantus portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és az ahhoz való idomdarabokat, csömöszölt és vasbetétes, valamint portlandcement csöveket, kútgyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, műkö- és cementárugyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal:

Utcák és házak csatornázását, hidak és vízmedencék szak-szerű építését. Nagyobb vállalatoknál tervekkel és költségvetéssel szolgál.

Meghívást az ország bármely részéből elfogad

Szent László-nyomda r.-társ.-nál

Szilágyi Dezső-utca 5. sz.

Névjegyek

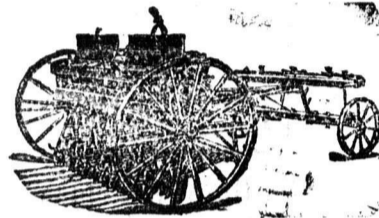
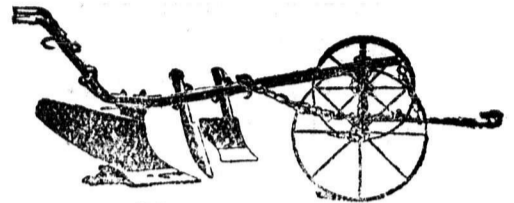
a legolcsóbban beszerezhető

Értesítés.

A nagyérdemű gazdaközönség többször nyilvánított óhajára **Nagyváradon, Nagypiac-tér 10. szám** (Óváry házban) dúsan felszerelt raktárral kapcsolatosan **fióközletet nyitottunk.**

Ezáltal a n. é. gazdaközönség a gépbeszerzés alkalmával ott a helyszínen megtekintheti legmodernebb gépeinket s kiválaszthatja a céljainak legjobban megfelelőit.

Állandóan raktáron tartjuk a „Bächer“-féle egy- és kétvasu acélekéket és minden a talajműveléshez szükséges eszközöket.

Az eredeti „Melichar“-féle világhírű „Unicum Drill“ sorvetőgépek és „Imperator“ műtrágya-szórógépeket, amelyek utólérhetetlen tökéletességűek.

„JOHNSTON“ gyártmányu legcélszerűbb amerikai aratógépeket, fűkaszálókat, gereblyéket, Szőlőgazdasági eszközöket stb. stb.

Mintaraktárunk megtekintését kérjük!

Bächer Rudolf

ekegyáranak

Melichar Ferenc

vetőgépgyáranak

fiókraktára:

Nagyvárad, Nagypiac-tér 10. szám.

FIGYELEM!

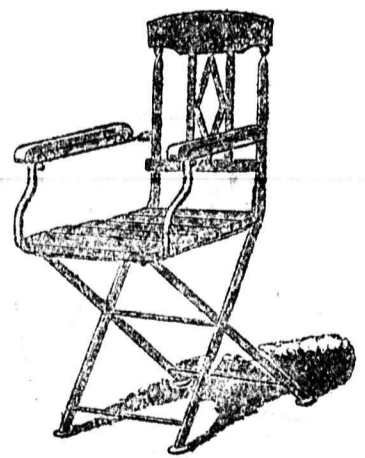
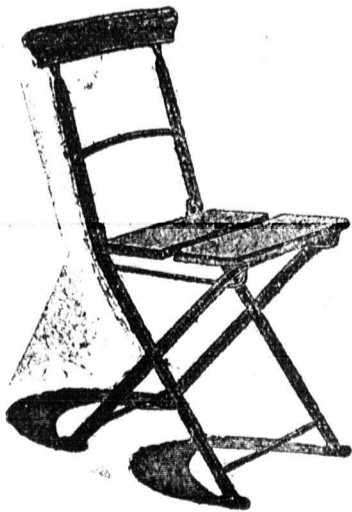
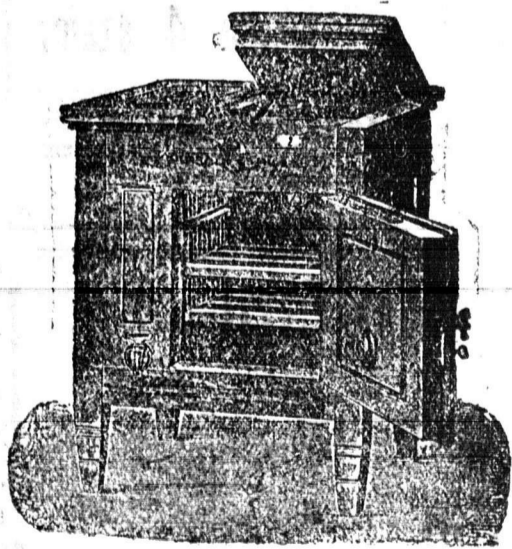
- HEZ• arckréme 80 fillér
- HEZ• arczappan 80 fillér
- HEZ• arcpouder 80 fillér

3 drb. bármelyikből egyszerre rendelve a pénz elzemes beküldésénél bérmentve. Diszkrétan küldi: •Hez• illatszertár Budapest, VIII. Losonci-utca 13. szám. Nagy árjegyzékünk ingyen és bérmentve.

Ha nincs megelégedve

szabójával, mert drága vagy rossz-szul szab vagy nem pontos, szóval bármilyen okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TARSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szolid, olesó, kifogástalan kiszolgálás Alkalni és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről ujjak készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

J É G S Z E K R É N Y E K kerti vasbútorok, valamint konyha-fabútorok is u. m.: konyha kredenz, **FAGYLALT-GÉPEK és FORMÁK** asztal, szék, zsámoly, teknő és az összes konyha berendezések

TARSOLY és RISZTÓ

különlegességek vaskereskedésében

Nagyvárad, Rákóczi-ut. Telefon 390 szám.